

Kuhmoisten kuntastrategia 2022–2035

TOIMEENPANO-OHJELMA

Kuhmoisten kuntastrategian toimeenpano, seuranta ja arviointi

Kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa.

Kunnan eri toimialat laativat strategian toimeenpano-ohjelman. Strategian tavoitteita toteuttavat toimenpiteet viedään vuosittain talousarvioon ja niiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Samassa yhteydessä arvioidaan strategian toteutumista laajennetussa johtoryhmässä. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.

Strategiaa toteutetaan myös muilla ohjelmilla ja suunnitelmilla, kuten elinvoima-ohjelmalla ja hyvinvointisuunnitelmalla.

Strategiaa uudistetaan tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kerran valtuustokaudessa.

Valtuusto arvioi strategian toteutumista valtuustokauden puolivälissä ja tekee tarvittavat tarkennukset sisältöihin.

ARVOT	HALLINTOTOIMI	ELINKEINOTOIMI	SIVISTYSTOIMI	TEKNINEN TOIMI
PALVELUHENKISYYS	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelemme asiakkaitamme ammattitaidolla.	<ul style="list-style-type: none"> • Vastaamme yhteydenottoihin iloisesti ja viestimme positiivisesti. • Teemme sopimamme asiat valmiiksi ajoissa. • Olemme aktiivisia asiakaspalvelijoita. • Miinkä lupaamme, sen teemme.	<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksessa kohtaamme perheet yksilöllisesti. Palveluohjauksemme toteutuu asiakkaita kuunnellen ja kunnioittaen sekä perheiden tarpeet ja toiveet sekä arvomaailma huomioiden. • Koulumme arjessa oppilaiden ja opiskelijoiden etu ja hyvinvointi ovat aina ensisijaisia. Teemme yhteistyötä kotien ja muiden toimijoiden (toimialat, 3. sektori) kanssa matalalla kynnyksellä. Koulumme toimii aktiivisena osapuolena. • Palvelemme kirjaston asiakkaita ystävällisesti ja asiantuntevasti. Kehitämme kirjastopalveluita asiakkaita kuunnellen ja kunnioittaen. Järjestämme mm. asiakaskyselyitä säännöllisesti, kehitämme kirjastopalveluita niin, että ne ovat mahdollisimman hyvin saavutettavissa (omatoimijalla asioimisen mahdollistaminen, kylien kirjastopalvelut, koulukirjasto). Tiedotamme aktiivisesti ja järjestämme asiakaskoulutuksia myös asiakasryhmien toiveiden ja tarpeiden mukaan. Toimimme myös muiden kunnan toimijoiden tukena tiedotuksessa sekä opastamme ja autamme esim. yhteisten ohjelmien käytössä. • Liikunta- ja nuorisotoimessa sekä sivistystoimistossa palvelemme asiakkaita tasapuolisesti ja joustavasti; meitä voi lähestyä helposti.	<ul style="list-style-type: none"> • Olemme ystävällisiä ja asiakasta kuuntelevia, neuvovia ja opastavia. • Asiakaspalvelumme on ratkaisukeskeistä ja tasapuolista. • Kehitämme palvelutapoja: internetsivuja päivittämme ajanmukaisiksi ja selkeämmiksi yleisilmeeltään. • Käsittelemme saadut palautteet loppuun saakka ja toimenpiteiden jälkeen vastaamme palautteeseen.
YHTEISÖLLISYYS	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteisöllisyys on tärkeä, pienen kuntamme voimavara. • Pyrimme kehittämään palveluitamme yhteistyössä asukkaiden kanssa.	<ul style="list-style-type: none"> • Huomiomme kaikki tasapuolisesti. • Kommunikoimme aktiivisesti. • Rakennamme yhteisöllisyyttä yli kuntarajojen. • Arvostamme asiakkaita ja työkavereita. • Autamme ja kannustamme muita.	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntamme eri toimijat ovat avoimia vuorovaikutteiselle yhteistyölle ja avoimia yhteisöllisyydelle keskenään. Järjestämme varhaiskasvatuksessa tapahtumia yhteistyössä kaikkien kunnan toimijoiden kesken kuten erilaisia tapahtumia kolmannen sektorin kanssa (SPR-nallesairaala, Torstaitupa, Seniorit-linnunpönttöprojekti, musiikkileikkikoulu, kyläyhteisöt Haukkasalo, Päijälä, Harmoinen, Isojärvi). • Pienessä koulussamme ja kunnassamme yhteisöllisyyden toteuttaminen on ketterää. Korostamme avoimuutta toiminnassa. Oppilaamme ja opiskijamme ovat mukana eri asioiden suunnittelussa. Järjestämme mahdollisuuksia huoltajien ja myös muiden kuntalaisten osallistua koulumme toimintaan. Koulumme haluaa olla osa kuntayhteisöä. Pyrimme lisäämään yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa. Osallistamme asiakkaita elämänlaatupalveluiden kehittämisessä (mm. asiakaskyselyillä ja jatkuvan palautteen periaatteella). Kirjastomme tarjoaa kuntalaisille – sekä asiakkaille että muille kunnan toimijoille – maksuttomasti tiloja kokoontumiseen, työskentelyyn, opiskeluun, harrastamiseen sekä erilaisten kirjastoon sopivien tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämiseen.	<ul style="list-style-type: none"> • Olemme avoimia viestinnässä, toimimme läpinäkyvästi ja selkeästi ja noudattamme ohjeistuksia sekä sääntöjä. • Jaamme tietoa työyhteisössä. • Toimimme vastuullisesti työyhteisön hyvinvoinnin eteen. • Osallistumme työhyvinvointitoimintaan.
ROHKEUS	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme palveluitamme rohkeasti tulevaisuuden palvelutarpeet huomioiden.	<ul style="list-style-type: none"> • Uskallamme tehdä uutta ja asettaa tavoitteita korkealle tasolle. • Lähestymme rohkeasti vaikeita asioita. • Tuomme rohkeasti uusia ideoitamme esille.	<ul style="list-style-type: none"> • Kasvatus- ja opetustoimen avoimessa ja sallivassa ilmapiirissä uskallamme sanoa ääneen ajatuksia ja suhtautua muutoksiin avoimesti. Pienessä yksikössä yksilöllä on enemmän vaikutusta kuin suuressa yksikössä. Hyödynämme ja kokeilemme rohkeasti uutta tietoa, asiantuntijuutta, työtapoja ja teknologiaa kasvatuksen ja opetuksen tukena. Olemme rohkeita osallistumaan erilaisiin hyödyllisiin hankkeisiin. Rohkenemme heittäytyä ja toimia poikkeusoloissakin. • Elämänlaatupalveluissa osaamme ja uskallamme tarkastella myös kriittisesti omaa toimintaamme ja tehdä uudistuksia muuttuvan maailman tarpeiden mukaan. Olemme innovatiivisia ja uskallamme kokeilla uutta.	<ul style="list-style-type: none"> • Etsimme uusia näkökulmia toimintatapoihin, vaikka joskus oltaisiinkin epä-mukavuusalueella. • Puutemme epäkohtiin ratkaisukeskeisesti. • Edistämme yleistä etua.

Tarjoamme houkuttelevan asuinympäristön ja kunnan asukasmäärä sekä tunnettavuus kasvaa

TAVOITE	HALLINTOTOIMI	ELINKEINOTOIMI	SIVISTYSTOIMI	TEKNINEN TOIMI
Myönteisen kuntakuvan ylläpitäminen ja vahvistaminen kaikessa toiminnassa	<ul style="list-style-type: none"> • Ylläpidämme ja tuomme esiin myönteistä kuntakuvaa kaikessa asiakaspalvelusamme. • Asiakaskyselyihin reagoidaan mahdollisimman pian. 	<ul style="list-style-type: none"> • Panostamme asiakaskokemukseen. • Panostamme asiakaspalveluun tarjoamalla ripeää ja yksilöllistä palvelua. • Edustamme kuntaa myönteisesti kaikissa tilanteissa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ylläpidämme laadukasta varhaiskasvatusta ja opetusta ja tuomme myönteisessä mielessä koulun ja päiväkodin toimintaa ja esim. resursseja esiin kunnan, koulun ja päiväkodin somekanavilla. Osoitamme olevamme vireitä ja ketteriä. Korostamme yhteisöllisyyttä arjessa ja esim. lukion markkinoinnissa. Esittelemme lukiota osana kuntaa esim. messuilla. • Tarjoamme tapahtumia ja juhlia avoimiksi kuntalaisille. Elämänlaatu palveluissa tiedotamme aktiivisesti ja laadukkaasti eri kanavia hyödyntäen. Luomme omalla toiminnallamme mielikuvaa vireästä ja aktiivisesta kunnasta, nostamme esiin onnistumisia ja kunnan vahvuuksia. • Pidämme huolta henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämisestä. Meillä on laadukkaita, myös maksuttomia palveluja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimimme laadukkaasti somessa, asiakaspalvelussa ja viestinnässä.
Houkuttelevien asuin- ja elinympäristöjen kehittäminen koko kunnan alueelle		<ul style="list-style-type: none"> • Osallistumme aktiivisesti alueiden suunnitteluun. • Myymme tontteja palveluhenkisesti ja neuvomme aina tarvittaessa eteenpäin. • Järjestämme erilaisia tapahtumia monipuolisesti eri kohderyhmille. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tarjoamme päiväkodin ison pihan ilta-viikonloppukäyttöön sekä uuden koulurakennuksen ja koulun piha-alueen laajasti kuntalaisille. • Huolehdimme kirjastopalveluiden saavutettavuudesta, mm. tarjoamalla kirjastopalveluita Päijälässä ja Pihlajakoskella. Tarjoamme maksuttomasti tiloja työskentelyyn, opiskeluun, harrastamiseen ja koontumisiin. Tarjoamme laitteet ja yhteydet etätöskentelyn mahdollisuuksien parantamiseen. Opastamme ja ohjaamme asiakkaita sähköisessä asiointissa sekä tarjoamme digiopastusta joustavasti. • Meillä on riittävät resurssit liikuntapalvelujen ylläpitoon ja kehittämiseen. Huollamme vapaa-ajanviettopaikat (puistot, uimapaikat, pelikentät) turvallisuus huomioiden. Meillä on hyvät opasteet! Tarjoamme kunnan vapaa-ajanmahdollisuuksista yhteen koottua tietoa! 	<ul style="list-style-type: none"> • Parannamme kiinteistöjen ja yleisten alueiden kuntoa ja siisteyttä. • Teemme aktiivista ja vuorovaikutteista yhteistyötä eri toimialojen kesken. Näin lisäämme tietoisuutta tavoitteista. "Vedämme köyttä samaan suuntaan."

TAVOITE	HALLINTOTOIMI	ELINKEINOTOIMI	SIVISTYSTOIMI	TEKNINEN TOIMI
Työllistymisen ja työpaikkojen syntymisen mahdollistaminen paikkariippumattomasti		<ul style="list-style-type: none"> • Tuemme etätyömahdollisuuksia. • Viestimme etätyömahdollisuuksistamme positiivisesti. • Viestimme valokuidun mahdollisuuksista yksityisille toimijoille sekä yrityksille. • Ymmärrämme etätyöpotentiaalin paikkariippumattoman työn mahdollistamisessa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ylläpidämme laadukasta kasvatusta ja opetusta sekä markkinoimme lukiota opiskelijamäärien kasvattamiseksi. Käynnistämme mahdollisia uusia lukiolinjoja. • Mahdollistamme etätyön tekemisen laadukkailla verkkoyhteyksillä, mikä saattaa houkutella kuntaan uusia perheitä. Yrittäjyyskasvatuksella (mm. Yrityskylä-toiminta) annamme nuorille valmiuksia työllistää itsensä. • Kirjastomme tarjoaa tiloja, laitteet ja yhteydet etätyöskentelyn mahdollisuuksien parantamiseen. Tarjoamme nykyaikaisia kirjasto- ja tietopalveluita paikkariippumattoman työskentelyn tueksi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Varmistamme infran toimimisen koko kunnan alueella.
Kausiasukkaiden Kuhmoisissa viettämän ajan lisääminen ja vakituisen asumisen mahdollistaminen		<ul style="list-style-type: none"> • Toimimme mahdollistajana. • Kehitämme yrityspalveluita. • Neuvomme ja kannustamme kausiasukkaita vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muuttamiseksi vakituiseksi asunnoiksi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Meillä on joustavat varhaiskasvatuspalvelut – kausihoitopaikat. Panostamme koulun markkinointiin, jotta kesäasukkaat näkevät koulun mahdollisuutena. Takaamme hyvän ja toimivan koulupolun esiopetuksesta lukio-koulutukseen. • Sivistystoimessa pidämme omassa tiedotuksessamme ja toiminnassamme esillä myönteistä mielikuvaa Kuhmoisten kunnasta. Tuemme erilaisilla tavoilla paikkariippumattoman työskentelyn edellytyksiä. Tarjoamalla nykyaikaisia ja laadukkaita kirjasto- ja tietopalveluita lisäämme paikkakunnan viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta. Meillä on houkuttelevat ja maksuttomat liikunta- ja nuorisopalvelut. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hyödynnämme rakennusvalvonnan suomat mahdollisuudet rakennusten käyttötarkoituksen muutoksissa. • Hoidamme jätehuollon toimivasti ja tehokkaasti huomioiden lakien ja asetusten vaatimukset.
Paluumuuton edistäminen Kuhmoisiin	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme vapaiden vuokra-asuntojen markkinointia mm. lisäämällä somenäkyvyyttä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Viestimme kunnasta positiivisesti kunnan somekanavissa. • Autamme kausiasukkaita vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muuttamiseksi vakituiseksi asunnoiksi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tarjoamme turvallisen kasvuympäristön ja positiivisia kokemuksia päiväkodista lukioon — myös tuleville sukupolville. • Sivistystoimessa pidämme omassa tiedotuksessamme ja toiminnassamme esillä myönteistä mielikuvaa Kuhmoisten kunnasta. Houkuttelevat ja maksuttomat liikunta- ja nuorisopalvelut. 	<ul style="list-style-type: none"> • Edesautamme kunnan osallistumista paluumuuttoa edistäviin hankkeisiin. • Asiakaspalvelumme on auttavaa ja miellyttävää.

Luomme kuntalaisille hyvät puitteet sujuvaan ja aktiiviseen arkeen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin

TAVOITE	HALLINTOTOIMI	ELINKEINOTOIMI	SIVISTYSTOIMI	TEKNINEN TOIMI
<p>Palveluiden ja sujuvan asioinnin kehittäminen digitalisaatiota hyödyntäen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme uusia, digitaalisia palvelumuotoja ja asiointikanavia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pidämme kunnan verkkosivuja ajan tasaisena ja kehitämme niiden sisältöjä. • Otamme ennakkoluulottomasti digipalveluita käyttöön tilanteissa, joissa se on perusteltua. • Viestimme kunnan tarjoamista digipalveluista aktiivisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sähköistämme varhaiskasvatuksen lomakkeet. Vahvistamme nuorten ja henkilökunnan digiosaamista, mikä tukee nuorten osallisuutta kunnan toiminnassa ja sen kehittämisessä. Henkilöstölle tarjoamme jatkuvaa koulutusta. Yhtenäiskoulullemme palkattu tutoropettaja toimii apuna. • Tarjoamme mahdollisuuden hyödyntää kirjastopalveluita joustavasti myös omatoimijalla asioiden kautta. Tarjoamme digi-opastusta sekä opastusta ja tukea sähköiseen asiointiin. Hyödynnämme nykyaikaista teknologiaa ja kanavia kirjastopalveluista tiedottaessamme. Kirjaston henkilökunta huolehtii myös kunnan tapahtumakalenterin päivittämisestä sekä koko kunnan palveluista tiedottavan sähköisen ilmoitustaulun toiminnasta. • Meillä on Lipas-palvelu ja sähköinen kävijäseuranta käytössä. Saamme Liiku-lehden käyttöön. Käytämme somea aktiivisesti ja teemme webropol-kyselyjä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kannustamme kuntalaisia palauteväylän aktiiviseen käyttöön. • Käytämme lupapistepalvelua rakennusvalvonnassa ja ympäristötoimialalla. • Lisäksi käytämme muita asiointikanavia mm. internet-sivuja sekä sähköisiä lomakkeita.
<p>Asukkaiden osallistumismahdollisuuksien ja yhteistyön lisääminen palveluiden kehittämisessä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pyrimme kehittämään palveluitamme yhteistyössä asukkaiden kanssa (mm. webropol-kyselyiden avulla). 	<ul style="list-style-type: none"> • Jatkamme yrittäjäkahveja ja kyläkahveja sekä muita yhteisöllisiä tapahtumia. • Olemme helposti lähestyttäviä, jotta saamme kuulla kuntalaisten toiveita kunnan kehittämiseen. • Nostamme kunnan palautekanavaa esille. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasvatus- ja opetustoimessa osallistamme vanhemmat ja perheet arvokeskusteluun ja toiminnan suunnitteluun. Meillä on säännölliset palautekyselyt. Osallistamme jatkossakin perheitä ja vanhempia arvokeskusteluun ja toiminnan suunnitteluun, esimerkiksi varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien laatimiseen. Kutsumme juhliin muitakin kuin koulun väkeä. Osallistamme lapsia ja muita kuntalaisia tapahtumissa. • Elämänlaatu palveluissa osallistamme asiakkaita säännöllisesti erilaisilla asiakaskyselyillä, tarjoamme maksuttomasti tiloja työkentelyyn, harrastamiseen, kokoontumisiin sekä tapahtumien järjestämiseen. Järjestämme avoimia keskustelutilaisuuksia kunnan palveluista. • Lisäämme sujuvaa yhteistyötä yhdistysten kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestämme kuntalaiskyselyjä ja infotilaisuuksia kuntalaisille.
<p>Ikäihmisten toimintakyvyn ja aktiivisen arjen ylläpitäminen</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Tuemme ikäihmisten järjestö- ja hyvinvointitoimintaa. • Viestimme ikäihmisille heidän palveluistaan sekä toiminnastaan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Päiväkodissa järjestämme sukupolvet ylittäviä tapahtumia/ yhteistapahtumia; esim. Tärkeän ihmisen päivä, jolloin lapset saavat kutsua päiväkotiin itselleen tärkeän ihmisen yhdessä vietettävää aamupäivää varten. Meillä on lukumummot, päiväkotimummo, -pappa. • Ylläpidämme ja lisäämme yhteistyötä koulun ja seniorikansalaisten kanssa (mm. Päijännekoti ja vuodeosasto, koulumummo/-pappa). • Sivistystoimessa tarjoamme myös ikäihmisille tukea ja apua digilaitteiden käytössä sekä opastamme sähköisten palveluiden käytössä. Kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi tarjoavat maksuttomat, helposti saavutettavat palvelut sekä mahdollisuuden sosiaaliseen kanssakäymiseen henkilöstöresurssi huomioiden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ylläpidämme hyväkuntoisia kevyenliikenteen väyliä. • Pyrimme esteettömyyteen julkisissa tiloissamme. • Ylläpidämme tiivistä keskustarakennetta, jotta palvelut löytyvät keskuksista.

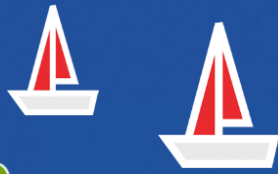

TAVOITE	HALLINTOTOIMI	ELINKEINOTOIMI	SIVISTYSTOIMI	TEKNINEN TOIMI
Laadukkaan koulupolun ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen		<ul style="list-style-type: none"> Jatkamme hyvää yhteistyötä sivistystoimen toimijoiden kanssa. Toimimme sivistystoimen kumppanina erilaisissa tapahtumissa. 	<ul style="list-style-type: none"> Kasvatus- ja opetustoimessa pidämme yllä ammattitaitoa ja hyvää resurssia. Palvelutarvetta arvioimme yksilöllisesti ja joustavin ratkaisuin. Edistämme varhaiskasvatuksen ja koulun yhteistyötä ja keskustelua arvomaailmasta. Kehitämme laajasti henkilöstön pedagogista ja muuta osaamista tarjoamalla koulutuksia — erityisesti tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamisessa. Pyrimme järjestämään lisää oppilashuoltomaisia palveluja ja resursseja, esim. ilta-ajalle matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja ("mt-kioski"). Nykyisellään yhtenäiskoulumme resurssit ovat hyvät; mm. pienet ryhmäkoot mahdollistavat oppilaiden ja opiskelijoiden yksilöllisen huomioimisen. Kirjasto- ja kulttuuripalvelumme toimivat oppimisen ja opettamisen tukipalveluna varhaiskasvatuksen, koulun ja kirjaston yhteistyöopimuksen sekä kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti. Kehitämme lasten- ja nuorten kirjastopalveluita ja pyrimme sillä tavoin vahvistamaan lasten ja nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia sekä tarjoamme tietoa ja tukea lasten ja nuorten omaehtoiseen, hyvinvointia edistävään toimintaan. Ylläpidämme koulunuorisotyötä ja nuorisovaltuuston toimintaa. Koulumme lähiliikuntapaikat ja nuorisotilamme toiminta tukevat hyvinvointia. 	<ul style="list-style-type: none"> Pidämme aktiviteetti- ja uimarannat kunnossa ja uusimme tarvittaessa laitteita.
Liikenneyhteyksien edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Välitämme kuntaan saapuneen asiakaspalautteen liikennöitsijöille. 	<ul style="list-style-type: none"> Olemme aktiivisessa yhteistyössä eri liikennöitsijöiden kanssa. Ideoimme uusia tapoja julkisen liikenteen kehittämiseksi ja tukemiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Ylläpidämme laadukasta opetusta ja markkinoimme lukiota opiskelijamäärien kasvattamiseksi. Luomme näin tarvetta kattavammille liikenneyhteyksille. Pyrimme vaikuttamaan julkisen liikenteen lisäämiseen: linja-autoliikenne vähentäisi koulukuljetuksissa taksien tarvetta ja säästäisi kunnan kustannuksia. Aikataulujen säätämiseen Jämsän, Tampereen ja Lahden suuntaan pyrimme vaikuttamaan. Kartoitamme opiskelijoiden kuljetuksen tarvetta perjantaisin ja sunnuntaisin rautatieasemille/-asemilta. Tiestömme on hyvässä kunnossa. 	<ul style="list-style-type: none"> Osallistumme aktiivisesti maakunnalliseen kaavoitukseen ja olemme ajan hermolla. Lisäämme kuntalaisten tietoisuutta Elyn teiden kuntoon liittyvästä valitusosoitteesta. Käymme vuoropuhelua Elyn kanssa. Huolehdimme kaavateiden ja kevytväylien kunnossapidosta. Avustamme tiekuntia yksityistieavustuksilla. Tuemme venesatamien pysyvyyttä ja kunnossapitoa.

Edistämme vapaa-ajan ja viihtymisen mahdollisuuksia vakituksille ja kausiasukkaille sekä matkailijoille

TAVOITE	HALLINTOTOIMI	ELINKEINOTOIMI	SIVISTYSTOIMI	TEKNINEN TOIMI
Ainutlaatuisien luonto- ja kulttuurikohteiden markkinointi ja kehittäminen matkailun, viihtymisen ja hyvinvoinnin lähteinä ympärivuotisesti	<ul style="list-style-type: none"> Huomioimme em. asiat ja nostamme ne esille kuntaviestinnässä ja markkinoinnissa. 	<ul style="list-style-type: none"> Osallistumme kohteiden markkinointiin somessa. Osallistumme yhteistyöhankkeisiin. Selvitämme matkailijoiden tarpeita ja kehitämme niiden pohjalta uusia palveluita. Tiedotamme laajasti ympärivuotisesta toiminnasta. Edistämme luontomatkailutoiminnan mahdollisuuksia olemalla linkki matkailijoiden ja yrittäjien välillä. 	<ul style="list-style-type: none"> Kasvatus- ja opetustoimissa teemme ympäristön tutuksi lapsille jo pienestä pitäen – lisäämme arvostusta ja kunnioitusta omaa asuinkuntaa kohtaan. Vierailimme lähialueiden luonto- ja kulttuurikohteissa ja näytämme vierailut somessa. Hyödynnämme kotikuntaa teemana arjessa sekä esim. MOKO-viikoilla. Tutustumme henkilökuntaa ja uusia opiskelijoita kunnan kohteisiin ja edistämme näin paikallistuntemusta. Kirjastomme henkilökunta huolehtii kunnan infopisteestä, osallistuu kaikkeen kunnan tiedottamiseen, jakaa matkailuun, retkeilyyn ja vapaa-ajan viettoon liittyviä esitteitä. Kirjastomme henkilökunta vastaa kunnan kulttuuripalveluiden puitteissa toteutettavista kulttuurimatkoista ja -tapahtumista, kirjasto tekee yhteistyötä paikallisten yhdistysten ja muiden sidosryhmien kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> Olemme hankkeiden edistämässä mukana asiantuntijuudellamme.
Liikuntapaikkojen ja retkeilyreittien näkyvyys ja markkinointi	<ul style="list-style-type: none"> Huomioimme em. asiat ja nostamme ne esille kuntaviestinnässä ja markkinoinnissa. 	<ul style="list-style-type: none"> Viestimme retkeilyreiteistä ja liikuntapaikoista positiivisesti ja kannustaen somessa. Varmistamme tietojen ajantasaisuuden säännöllisesti. Viestimme tapahtumista laajasti ja monikanavaisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> Kasvatus- ja opetustoimissa hyödynnämme paikallisia liikuntapaikkoja ja retkeilyreittistöjä. Postaamme kunnan someen kuvia koululaisten ja opiskelijoiden retkistä. Kirjastomme henkilökunta osallistuu kaikkeen kunnan tiedottamiseen, mm. tapahtumakalenteria päivittämällä sekä huolehtimalla kunnan yhteisen infonäytön toiminnasta. Kirjastossamme on jaossa matkailuun, retkeilyyn ja vapaa-ajan viettoon liittyviä esitteitä. Liikuntapalvelumme näkyvät somessa. Liikunta-, luonto- ja retkeilykohteet yhteen paikkaan näkyville = meillä on LIPAS-palvelu käytössä. 	<ul style="list-style-type: none"> Ylläpidämme liikennemerkejä ja opasteita.

TAVOITE	HALLINTOTOIMI	ELINKEINOTOIMI	SIVISTYSTOIMI	TEKNINEN TOIMI
Vapaa-ajan mahdollisuuksien kehittäminen yhteistyössä kylien ja yhdistysten kanssa		<ul style="list-style-type: none"> • Pidämme yllä vuorovaikutusta kylien ja yhdistysten kanssa. • Pidämme säännöllisesti kylä- ja yhdistyskahvi-tapahtumia. • Osallistumme kylien ja yhdistysten tapahtumiin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Opastamme lapsia, oppilaita ja opiskelijoita kylien toimintaan ja niissä tarjolla oleviin aktiviteetteihin. Oppilaat/opiskelijat ”markkinoivat” muille omia kotikyliään. • Harrasteviikolle pyrimme saamaan edustajia syksylle 2023. • Pyrimme avustamaan kylien toimintaa niiden vapaa-ajan mahdollisuuksien puitteissa. • Kirjaston henkilökunta tekee yhteistyötä paikallisten yhdistysten ja kylien kanssa mm. tarjoamalla apua ja tukea toiminnasta ja tapahtumista tiedottamiseen. Kirjaston henkilökunta huolehtii tapahtumakalenterin päivittämisestä sekä kunnan yhteisen infonäytön toiminnasta. Tarjoamme kirjastopalveluita myös Päijälän ja Pihlajakosken kylille. 	<ul style="list-style-type: none"> • Annamme asiantuntemusta kylien ja yhdistysten kehityshankkeisiin.
Satama-alueen kehittäminen entistä vetovoimaisemmaksi matkailualueeksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa		<ul style="list-style-type: none"> • Pidämme yhteyttä satama-alueen eri toimijoihin. • Edistämme kaikkien sataman toimijoiden mahdollisuuksia tasapuolisesti. • Kehitämme satamaa yhteistyössä paikallisten toimijoiden sekä matkailijoiden kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Leikkipaikkamme ovat kunnossa ja aidattu – huomioidaan lapsiperheet! • Lisäämme viihtyvyyttä lasten kanssa – lapset päiväkodista säännöllisesti leikkimässä satamassa. Sesongin aikaan markkinoimme lukiota ja yleisemminkin yhtenäiskouluamme sataman kojusta käsin. • Kirjastomme henkilökunta huolehtii kunnan infopisteestä, osallistuu kaikkeen kunnan tiedottamiseen, jakaa matkailuun, retkeilyyn ja vapaa-ajan viettoon liittyviä esitteitä. Kirjastomme henkilökunta huolehtii tapahtumakalenterin päivittämisestä sekä kunnan yhteisen infonäytön toiminnasta. Viemme liikuntapalveluja satama-alueelle. 	<ul style="list-style-type: none"> • Teemme yhteistyötä elinkeinotoimen ja alueen yrittäjien kanssa teknisissä asioissa.

TAVOITE	HALLINTOTOIMI	ELINKEINOTOIMI	SIVISTYSTOIMI	TEKNINEN TOIMI
Kunnan työntekijöiden työhyvinvointiin ja ajan tasaiseen osaamiseen panostaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Laadimme työhyvinvointia ja osaamista lisääviä toimenpiteitä henkilöstöstrategiaan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jaamme ajantasaista tietoa ja osallistumme kannustavan ja hyvän tiimihengen rakentamiseen. • Kouluttaudumme ja pidämme oman osaamisemme korkealla tasolla. 	<ul style="list-style-type: none"> • Meillä on terveet, ajanmukaiset ja muunneltavat työtilat; ajanmukaiset ja muunneltavat tilat tarjoavat mahdollisuuksia nykypäivän vaatimusten mukaiseen kasvatukseen ja opetukseen sekä lisäävät työhyvinvointiamme (koulun B-C-rakennukset huomioitava). • Huolehdimme henkilöstön hyvinvoinnista, kehittämme ja ylläpidämme henkilöstön pedagogista osaamista ja koulutusmahdollisuuksia sekä etätömahdollisuuksia. Kunnan Eduhouse-sopimus takaa meille säännöllistä koulutusta. • Henkilöstön yhteiset illat ja suunnittelupäivät edistävät hyvinvointia, lisäävät ammattitaitoa ja yhdenmukaistavat arvomaailmaa. Yhtenäiskoulun tyhy-päivät ja kunnan työntekijöilleen tarjoamat edut, mm. Smartum, kuntosali, uimahalli ja kesäteatteri antavat meille hyvät mahdollisuudet hyvinvoinnin lisäämiseen. • Henkilökuntamme osallistuu aktiivisesti täydennys- ja lisäkoulutukseen oman ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi. Kirjastomme työkuulttuurissa panostetaan henkisen ja fyysisen työhyvinvoinnin parantamiseen. Saamme työnohjausta tarvittaessa, meillä on työterveyspalvelut lähellä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Huomioimme turvallisuusnäkökohdat kaikes- suo toiminnassa. • Järjestämme koulutuksia ja kehitämme organisaatiota muuttuvien tarpeiden mukaan. • Osallistumme aktiivisesti täydennys- ja lisäkoulutukseen ammatillisen osaamisen lisäämiseksi ja ylläpitämiseksi. Käytämme aktiivisesti kunnan Eduhouse-sopimamme meille tarjoamia koulutuksia. • Henkilöstön hyvinvointia lisäävät kunnan tarjoamat liikunta- ja kulttuuriedut sekä mahdollisuus tehdä tehtäviin sopivassa määrin etätöitä.
Suunnitelmallisuuden lisääminen kuntakonsernin taloudessa, hankinnoissa, hankkeissa, investoinneissa ja seurannassa.	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme uusia toimintatapoja talouden seurantaan, raportointiin ja suunnitelmallisuuteen liittyen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pysymme budjetissa ja suunnittelemme hankkeet ajoissa. • Haemme tuet ja maksatukset ajallaan. • Kalenteroimme tarvittavat toimet ja noudatamme aikatauluja. • Ymmärrämme kuntakonsernin taloudellisen kokonaisuuden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pyrimme suunnitelmallisuuteen ja tarkkaan harkintaan koulun hankinnoissa. Teemme yhteistyötä kaikkien toimialojen kanssa. Hyödynnämme jo olemassa olevia resursseja. Kestävä kehitys – hyödynnämme olemassa olevien materiaaleja toimipisteiden välillä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoidamme talouden seurantaa suunnitelmallisesti ja ennakoiden. • Noudatamme yhteisiä toimintatapoja.

TAVOITE	HALLINTOTOIMI	ELINKEINOTOIMI	SIVISTYSTOIMI	TEKNINEN TOIMI
Aktiivinen maakunnallisen ja kuntien välisen yhteistyön ja edunvalvonnan edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Pidämme yllä voimassa olevia yhteistyöverkostoja ja luomme aktiivisesti uusia yhteistyöverkostoja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistumme maakunnallisiin ja kuntien välisiin hankkeisiin ja yhteistyötoimintaan. • Toimimme rakentavassa hengessä maakuntien ja kuntien välisessä yhteistyössä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointialue tuo mukanaan muutoksia, jotka lisäävät sivistystoimen yhteistyötä Pirkanmaan suuntaan maakunnallisessa yhdyspintatyössä ja hankkeissa, mutta teemme yhteistyötä myös Jämsän kaupungin kanssa. Lisäämme yhteistyötä Pirkanmaan lukioiden kanssa. Osallistumme aktiivisesti Pirkanmaan Osakkeen toimintaan. • Pyrimme lisäämään ystävyyskoulu- ja ystävyyskaupunkitoimintaa (ent. Puhja). • Hyödynnämme yhteistyöhankkeita ja osallistumme mm. Jämsän seudun opettajien vaihtopäivien kautta opettajavaihtoon. • Kuhmoisten kirjasto kuuluu Keski-Suomen kirjastojen yhteistyösopimukseen eli Keski-kimppaan. Tämän monimuotoisen yhteistyön avulla turvaamme resurssitehokasta toimintaa sekä alueellisen tasa-arvon toteutumista kirjastopalveluissa. • Kehitämme kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluita myös maakunnallisten yhteishankkeiden avulla. Solmimme Oriveden seudun kansalaisopisto OSKOn kanssa yhteistyösopimuksen kurssien järjestämisestä 1.1.2024 alkaen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Verkostoidumme ja lisäämme yhteistoimintaa.
Vastuullisen toiminnan edistäminen ja ympäristönäkökulmien huomioiminen päätöksenteossa	<ul style="list-style-type: none"> • Huomioimme em. asiat valmistelutyössä ja hallintotoimiston hankinnoissa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Huomioimme ekologisen ja ekonomisen vastuun. • Hankimme paikallisesti tuotettuja tarvikkeita ja palveluita. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sivistystoimessa huolehdimme yhteisistä tiloista, materiaalista ja ympäristöstä, kaverin huomioiminen. Koulun arjessa toimitaan vastuullisesti (mm. kierrätettävät oppikirjat, MOKO, kestävän elämäntavan välttämättömyys, lähiruokapäivä). Kannustamme lapsia, nuoria ja henkilöstöä vastuulliseen kuluttamiseen ja kansalaisaktiivisuuteen. • Kirjastopalveluiden ytimessä on jo lähtökohtaisestikin kierto- ja jakamistalouden sekä kestävän kehityksen tukeminen ja edistäminen. Pyrimme kaikessa kirjasto-toiminnassa ottamaan ympäristö- ja ilmastonäkökohdat huomioon. Huomioimme hankkeissa ja hankinnoissa ekoteot. 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimimme yhteisvastuullisesti; mm. HINKU, KETS

Kuhmoinen

Palveleva paikkakunta